

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1431/2020
23.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због противправног дела које је у закону одређено као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 2) Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Оливере Јованић и адвоката Александра Ђорђевића, поднетим против правноснажних решења Основног суда у Суботици 2К.533/19 од 20.02.2020. године и Вишег суда у Суботици 6Кж2 152/20 од 07.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 23.12.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Оливере Јованић, поднет против правноснажних решења Основног суда у Суботици 2К.533/19 од 20.02.2020. године и Вишег суда у Суботици 6Кж2 152/20 од 07.09.2020. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Ђорђевића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Суботици 2К.533/19 од 20.02.2020. године и Вишег суда у Суботици 6Кж2 152/20 од 07.09.2020. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Суботици 2К.533/19 од 20.02.2020. године окривљеном АА је због извршења у стању неурачунљивости противправног дела које је у закону одређено као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 2) КЗ изречена мера безбедности обавезно психијатријско лечење на слободи која ће трајати док постоји потреба за лечењем, али не дуже од 3 (три) године, а ако се окривљени не подвргне лечењу на слободи или га самовољно напусти или и поред лечења наступи опасност да поново учини противправно дело предвиђено у закону као кривично дело тако да је потребно његово лечење и чување у одговарајућој здравственој установи, суд му може изрећи обавезно психијатријско лечење у таквој установи.

Истим решењем окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка исплати Основном јавном тужилаштву у Суботици износ од 44.393,17 динара, а суду износ од 47.485,56 динара, а све у року од 90 дана од дана правноснажности решења, под претњом принудног извршења. Оштећена ББ је са имовинскоправним захтевом упућена на парницу.

Решењем Вишег суда у Суботици 6Кж2 152/20 од 07.09.2020. године делимично су уважене жалбе бранилаца окривљеног АА, па је преиначено решење Основног суда у Суботици 2К.533/19 од 20.02.2020. године тако што је одређено да трошкови кривичног поступка падају на тетет буџетских средстава, док је првостепено решење у преосталом непреиначеном делу остало неизмењено.

Против наведених правноснажних решења захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Оливера Јованић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3), 7), 10) и 11) и члана 438. став 2. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, те због повреда одредаба чланова 21, 30, 31, 32, 33. и 34. Устава Републике Србије и одредаба чланова 6, 13. и 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, са предлогом да Врховни касациони суд у целости уважи поднети захтев, те да преиначи побијана решења или да укине побијана решења и предмет врати на поновни поступак, али другом већу, односно судији, као и да позове окривљеног и браниоца да присуствују седници већа;

- бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Ђорђевић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због повреда одредаба члана 522. став 1. ЗКП и члана 14. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд уважи поднети захтев, те да преиначи решења Основног суда у Суботици 2К.533/19 од 20.02.2020. године и Вишег суда у Суботици 6Кж2 152/20 од 07.09.2020. године тако што ће према окривљеном АА донети ослобађајућу одлуку.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Оливере Јованић је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Александра Ђорђевића је у целости одбачен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Оливера Јованић у поднетом захтеву истиче да је побијано правноснажно решење засновано на незаконитом доказу и то на фотографијама смс порука са мобилног телефона оштећене, обзиром да исте нису прибављене у складу са одредбом члана 152. став 3. ЗКП, јер у вези њиховог сачињавања није било наредбе суда и јер криминалистички техничари полиције нису стручна лица за скидање и обраду дигиталних електронских података, при чему по ставу браниоца садржина смс порука као дигиталних доказа може бити утврђена само информационо-технолошким вештачењем.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Исти наводи о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, истакнути у жалби браниоца окривљеног АА - адвоката Гвоздена Гргура, били су предмет разматрања Вишег суда у Суботици који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену по жалбама изјављеним против првостепеног решења Основног суда у Суботици 2К.533/19 од 20.02.2020. године. Виши суд у Суботици као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на странама 2 и 3 другостепеног решења 6Кж2 152/20 од 07.09.2020. године изнео разлоге, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Александра Ђорђевића у целости, као и у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Оливере Јованић, су одбачени.

Наиме, бранилац окривљеног - адвокат Оливера Јованић у осталом делу захтева као разлоге његовог подношења истиче да је приликом доношења побијаних решења суд учинио битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3) и 7) ЗКП, а с тим у вези наводи се да су одлуке о избору судија и тужилаца донете на нелегалан и нелегитиман начин. Поред тога, као разлог подношења захтева овај бранилац окривљеног наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, истицањем да је изрека првостепеног решења неразумљива јер није прецизирано ког датума су које поруке послате, са чијег телефона, са којом садржином и преко ког медија, а нејасно је и која радња извршења се окривљеном ставља на терет, те да је неразумљива и изрека другостепеног решења јер је нејасно жалбе којих бранилаца окривљеног су уважене од стране другостепеног суда, пошто је више адвоката изјавило жалбе у својству бранилаца окривљеног. Осим тога, бранилац окривљеног указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да су изреке побијаних решења противречне саме себи, да су разлози побијаних решења противречни изрекама, те да побијана решења немају разлоге о одлучним чињеницама које су предмет доказивања, а и они разлози који су дати су потпуно нејасни и у знатној мери противречни и то посебно везано за изведене доказе и потребу изрицања окривљеном мере безбедности обавезно психијатријско лечење на слободи, као и да о чињеницама које су предмет доказивања

постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима првостепеног решења о садржини исправа и записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа и записника, а бранилац полемиче и са разлозима другостепеног суда датим у вези оцене жалбених навода бранилаца окривљеног, адвоката Славка Петрића и адвоката Виктора Јухаса Ђурића којима се истиче да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП јер се ради о делимично пресуђеној ствари. У захтеву се указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП. Такође, овај бранилац окривљеног у захтеву истиче и да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, јер суд није на несумњив начин утврдио да је окривљени предузео радњу извршења противправног дела које је у закону одређено као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 2) КЗ, те да суд није утврдио тачно време и место извршења противправног дела, као ни средство извршења, а оспорава се и оцена доказа дата од стране нижестепених судова и то посебно одбране окривљеног и исказа оштећене, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним решењима и истиче да је суд ради правилног утврђења чињеничног стања требало да одреди психолошко вештачење оштећене.

Бранилац окривљеног - адвокат Александар Ђорђевић као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи повреду одредбе члана 522. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да из изложених навода произилази да бранилац окривљеног - адвокат Оливера Јованић у осталом делу захтева за заштиту законитости само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП), док у суштини указује на недозвољени разлог за подношење овог ванредног правног лека, обзиром да оспорава чињенични закључак нижестепених судова да је окривљени учинио противправно дело које је у закону одређено као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 2) КЗ и оцену доказа дату од стране нижестепених судова, те имајући у виду да се у захтеву овог браниоца окривљеног указује и на постојање битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3) и 11) и члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, а у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Александра Ђорђевића се указује на повреду одредбе члана 522. став 1. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП нису предвиђене као дозвољени законски разлози за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његових бранилаца, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтеве бранилаца окривљеног, адвоката Оливере Јованић и адвоката Александра Ђорђевића у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног, адвокат Оливера Јованић у осталом делу захтева као разлог његовог подношења наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном.

Бранилац окривљеног, адвокат Александар Ђорђевић у поднетом захтеву наводи и да је доношењем побијаних правноснажних решења повређена одредба члана 14. КЗ, а што би по налажењу овога суда представљало повреду кривичног закона из

члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 14. КЗ, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Осим тога, овај бранилац окривљеног наводи и да у изреци првостепеног решења, којом је према окривљеном изречена мера безбедности обавезно психијатријско лечење на слободи, недостају законски елементи бића противправног дела које је у закону одређено као кривично дело прогањање из члана 138а КЗ, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева такође дозвољено окривљеном.

Међутим, како браниоци окривљеног даље у захтеву уопште не образлажу у чему се конкретно састоје наведене повреде закона и то бранилац окривљеног, адвокат Оливера Јованић битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, а бранилац окривљеног, адвокат Александар Ђорђевић повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, то је стога Врховни касациони суд оценио да у овом делу поднети захтеви немају законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтевима за заштиту законитости разлога за њихово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни касациони суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледају повреде закона на које се захтевима указује.

Бранилац окривљеног, адвокат Оливера Јованић у поднетом захтеву указује и на повреде одредаба чланова 21, 30, 31, 32, 33. и 34. Устава Републике Србије и одредаба чланова 6, 13. и 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, истичући да је окривљеном повређено право на правично и непристрасно суђење.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слобода окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни касациони суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Оливере Јованић нема прописан садржај, па је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у овом делу наведени захтев одбацио.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Оливере Јованић, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев овог браниоца окривљеног у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у преосталом делу захтев овог браниоца, као и у целости захтев браниоца

окривљеног АА, адвоката Александра Ђорђевића, на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП, одбацио.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.